

PEDAGOGINIŲ BIBLIOTEKŲ VEIKLA, APRŪPINANT MOKYTOJUS PEDAGOGINE INFORMACIJA

GRAZINA NAVICKAITE

Svarbus liaudies švietimo sistemos laimėjimas, kaip buvo pažymėta TSKP XXVI suvažiavime, — privalomo visuotinio vidurinio mokslo įvedimas¹.

Perėjimas prie visuotinio vidurinio mokslo nulėmė vidurinio lavinimo turinio reformą. Jos metu buvo atnaujina- mas dėstymo turinys, keičiami mokymo planai, rengiamos naujos programos ir vadovėliai, vyko kiti reikšmingi viduri- nio mokymo turinio pertvarkymai². Tuo laikotarpiu, tiek rengiant, tiek įgyvendin- ant naujas mokymo programas, tobulin- ant mokymo ir auklėjimo procesą, itin aktualus tapo mokytojo aktyvios po- zicijos klausimas. Padidėjo reikalavimai mokytojo kvalifikacijai.

Mokytojo žinių, įgūtų aukštojoje ar specialiojoje mokykloje, spragoms užpil- dyti, naujiems įgūdžiams įtvirtinti rei- kia savalaikės, gerai organizuotos para- mos. Brandaus socializmo laikotarpiu sudarytos visos sąlygos mokytojui aug- ti, kūrybiškai suvokti tarybinės pedago- gikos teoriją ir praktiką³.

Kvalifikuotą pagalbą teikia pakanka- mai išplėtota, įstatymiškai įtvirtinta mo- kytojų tobulinimosi sistema. Jai talkina vis didesnę įtaką įgaunančios masinės komunikacijos priemonės — spauda, ra- dijas, televizija.

Ypač didelis vaidmuo tenka mokytojo savišvietai, taipogi ir bibliotekoms, ku-

rios turėtų aprūpinti mokytojus naujau- sia pedagogine ir kita aktualia literatūra.

Mokytojų bibliotekinio aptarnavimo klausimai ne kartą nagrinėti, rezultatai publikuoti įvairiuose straipsniuose, api- bendrinti monografijose „Tarybinis skai- tytojas“⁴, „Knyga ir skaitymas nedide- lių miestų gyvenime“⁵, „Specialistas — biblioteka — bibliografija“⁶.

Tyrimų rezultatai atskleidė nepaten- kinamą mokytojų bibliotekinį ir biblio- grafinį aprūpinimą, apleisto darbo su šia skaitytojų kategorija priežastis. Pa- grindinės iš jų:

— neoperatyvi bibliotekų reakcija į naują tarybinės mokyklos vystymosi eta- pą, iš esmės pakeitusį mokytojų porei- kius literatūrai,

— nepakankama specialių bibliotekų orientacija į mokytojų profesinės litera- tūros paklausą,

— reikiamų koordinacinių ryšių tarp įvairių žinybų bibliotekų, aptarnujan- čių mokytojus, trūkumas,

— silpnas mokytojų bibliografinis-in- formacinis pasirengimas naudotis biblio- tekų paslaugomis.

Dabartiniu metu, siekiant likviduoti susidariusį atotrūkį tarp bibliotekų ir mokytojų realių informacinių poreikių, ieškoma naujų būdų tobulinti bibliotekų darbą, bibliotekų patirtis plačiai anali- zuojama spaudoje, daug dėmesio skiria- ma pedagoginių bibliotekų sistemai.

¹ TSKP XXVI suvažiavimo medžiaga. — V., 1981, p. 63.

² Паначин Ф. Г. Управление просвещением в СССР. — М., 1977, с. 17.

³ Прокофьев М. А. Учитель общества зрелого социализма. — Советская педаго- гика, 1982, № 1, с. 12.

⁴ Советский читатель. — М.: Книга, 1968. — 343 с.

⁵ Книга и чтение в жизни небольших городов. — М.: Книга, 1973. — 328 с.

⁶ Специалист — библиотека — библиография. — М.: Книга, 1971. — 446 с.

TSKP XXVI suvažiavimas, patvirtinęs „Pagrindines TSRS ekonominio ir socialinio vystymo kryptis 1981—1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų“, greta kitų svarbių uždavinių numatė tobulinti kultūros ir švietimo įstaigų veiklą, kuo efektyviausiai naudoti jų materialinę bazę nepriklausomai nuo žinybinių pavaldumo⁷.

Salies mokytojus aptarnauja universaliuos ir specialios bibliotekos. Universaliuos bibliotekoms tenka pagrindinis krūvis, propaguojant literatūrą mokytojams. Įvairėja mokytojų informacinio aprūpinimo valstybinėse masinėse, sričių, respublikinėse bibliotekose formos, gerėja darbo su šiais skaitytojais metodai. Siekiant išsamiau informuoti pedagogus specialiais profesiniais klausimais, kelti pedagoginės informacijos kokybę, ypatingas dėmesys skiriamas specialių pedagoginių bibliotekų sistemos stiprinimui ir jų darbo vystymui.

Tarybų Sąjungos pedagoginių bibliotekų sistema priklauso 3 žinyboms: TSRS švietimo ministerijai, TSRS aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijai bei Sąjunginei Profesinių Sąjungų Centro Tarybai. 1979—1980 m. priimti nauji pedagoginių bibliotekų darbą reglamentuojantys dokumentai, kurie įteisino pakopinę metodinio vadovavimo sistemą visoms TSRS švietimo ministerijos bibliotekoms, numatė savarankiškų pedagoginių bibliotekų įsteigimą kiekvienoje respublikoje, patvirtino Tipinius pedagoginių bibliotekų nuostatus.

Naujus pedagoginių bibliotekų sistemos struktūrinius poslinkius sąlygojo objektiviūs liaudies švietimo ir pedagogikos mokslo vystymosi dėsniniai, išaugę mokytojų ir kitų liaudies švietimo darbuotojų pedagoginės informacijos poreikis. Informavimas vienoje bibliotekoje arba vienos žinybos bibliotekoje pasidarė nekokybiškas ir nepakanka-

mas. Kilo būtinybe organizuoti vieningą lanksčią pedagoginių bibliotekų sistemą, koordinuojančią savo darbą su kitų bibliotekų sistemomis.

Siame straipsnyje siekiama apžvelgti pedagoginių bibliotekų veiklos tendencijas, jų reikšmę, organizuojant mokytojų profesinį informacinį aprūpinimą.

Salies bibliotekų integracijos sąlygomis pedagoginėms bibliotekoms susidaro nemaža problema. Ypač aktualu yra kuo efektyviau išspręsti mokytojų bibliotekinio-informacinio aprūpinimo šakinių-teritorinių principu klausimą. Išskirtos 3 pagrindinės pedagoginių bibliotekų veiklos kryptys:

1. Žinybinis ir tarpžinybinis tarpusavio bendradarbiavimas.

2. Darbo su kitų sistemų bibliotekomis koordinavimas.

3. Kontaktų su mokslinės pedagoginės informacijos sistema palaikymas.

Pagrindinis vaidmuo, organizuojant tarpžinybinę pedagoginių bibliotekų sąveiką, skiriamas TSRS švietimo ministerijos bibliotekoms. Šiai žinybai priklauso savarankiškos sąjunginės, respublikinės ir sričių pedagoginės bei įvairių švietimo ministerijos padalinių bibliotekos.

Koordinacinio darbo uždaviniai, organizuojant mokytojų bibliotekinį ir bibliografinį-informacinį aptarnavimą, keliami respublikinėms pedagoginėms bibliotekoms. Jos kuriamos veikiančių savarankiškų pedagoginių bibliotekų pavyzdžiu.

1978 m. šalyje buvo 5 savarankiškos pedagoginės bibliotekos: sąjunginės reikšmės — TSRS valstybinė mokslinė pedagoginė K. Ušinskio biblioteka, respublikinės reikšmės — Baltarusijos TSR respublikinė mokslinė pedagoginė biblioteka, Gruzijos TSR respublikinė liaudies švietimo biblioteka, Lietuvos TSR respublikinė mokyklų biblioteka ir sri-

⁷ TSKP XXVI suvažiavimo medžiaga. — V., 1981, p. 187.

tinės reikšmės — Lvovo mokslinė pedagoginė biblioteka⁸.

Išskirtinę vietą tarp pedagoginių bibliotekų užima TSRS valstybinė mokslinė pedagoginė K. Ušinsko biblioteka (VMPB) — didžiausia pedagoginės literatūros saugykla, bibliografinio darbo centras.

Daugiau kaip pusę amžiaus (biblioteka įkurta 1925 m.) kaupėsi VMPB darbo metodai, formavosi darbo su skaitytojais pedagogais tradicijos. Informacinė veikla klostėsi dviem pagrindinėm kryptim — pedagoginės tematikos bibliografinių priemonių kūrimo ir informacinio specialistų aptarnavimo⁹.

Intensyvus pedagoginės informacijos augimas, mokslinės pedagoginės informacijos sistemos kūrimasis mokslinės-techninės revoliucijos sąlygomis pateikė mokslinei pedagoginei bibliotekai naujus reikalavimus. 1974 m. VMPB savo fondu įsiliejo į kuriamą vieningą šakinį informacinį fondą ir tapo sudėtine mokslinės pedagoginės informacijos sistemos dalimi.

Paskutiniu metu ypač sustiprėjo VMPB mokslinės-metodinės funkcijos. 1979 m. biblioteka paskirta metodiškai vadovauti visoms TSRS švietimo ministerijos bibliotekoms, teikti metodinę pagalbą pedagoginių institutų bibliotekoms, dirbant su pedagogine literatūra, tobulinant profesinį būsimųjų mokytojų rengimą, įpareigota rengti metodines ir informacines bibliografines priemones į pagalbą mokyklų ir metodinių kabinetų bibliotekoms, koordinuoti šį darbą su kitų sistemų ir žinybų bibliotekomis¹⁰.

Analogiškas mokslines-metodines funkcijas respublikose atlieka veikian-

čios ir kuriamos respublikinės mokslinės pedagoginės bibliotekos. Lietuvos TSR šį darbą atlieka Respublikinė mokslinė pedagoginė biblioteka (iki 1980 m. ji vadinosi Respublikinė mokyklų biblioteka).

Greta savarankiškų pedagoginių bibliotekų veikia kitos pedagoginio profilio bibliotekos, tenkinančios didelės pedagogų dalies pedagoginės informacijos paklausą. Pedagogines bibliotekas turi pedagogikos (mokyklų) mokslinio tyrimo institutai, mokyklų tobulinimosi institutai, pedagoginiai institutai, liaudies švietimo skyrių metodiniai kabinetai. Visų minėtų bibliotekų darbas priklauso nuo įstaigų profilio ir sprendžiamų uždavinių.

Pedagogikos (mokyklų) mokslinio tyrimo institutų mokslinės bibliotekos siekia kaip reikiant aprūpinti informacija ir šaltiniais institutų darbuotojus, kitus pedagogikos mokslo tyrinėtojus, bando teikti bibliografinę pagalbą mokytojams. Tuo tikslu bibliotekos rengia ir leidžia bibliografines-informacines rodykles, skiriamas ir mokytojams. Pavyzdžiui, Lietuvos TSR pedagogikos MTI mokslinė biblioteka leidžia „Pedagogikos mokslinio tyrimo instituto leidinių, mokslinių bendradarbių knygų ir straipsnių bibliografiją“, „Ekspresinformaciją“, bibliografinę rodyklę „Pedagoginė literatūra, išleista Lietuvos TSR ... m.“ Leidžiamų priemonių kokybės ir operatyvumo klausimas respublikose sprendžiamas palaikant glaudžius ryšius su respublikinėmis pedagoginėmis bei kitų sistemų bibliotekomis.

Iš esmės kitokia veikla užsiima mokytojų tobulinimosi institutų bibliotekos.

⁸ Михайлова М. Н., Чулкина Г. В. Вопросы организации системы обслуживания учителей в библиотеках страны. — В кн.: Основные принципы организации единой системы библиотечного обслуживания населения. М., 1978, с. 63.

⁹ Андреева Е. П. Библиографическая деятельность государственной научной педагогической библиотеки им. К. Д. Ушинского. — Советская библиография, 1976, № 2, с. 29—36.

¹⁰ Улучшить методическое руководство библиотеками Министерства просвещения СССР. — Библиотекарь, 1979, № 11, с. 41.

Svarbus šių bibliotekų uždavinys — geriau aprūpinti ne tik instituto darbuotojus, bet ir kvalifikacijos tobulinimo kursų klausytojus reikiama pedagogine literatūra ir informacija. Darbo sėkmė priklauso nuo suderintų bibliotekos ir instituto metodinių kabinetų kontaktų. Greta būtinos profesinės literatūros bibliotekos kaupia medžiagą profesinės pedagogų kvalifikacijos tobulinimo klausimais, sudarinėja kartotekas aktualiais pedagogikos ir liaudies švietimo, pirmojo pedagoginio patyrimo klausimais. Iš viso šalyje funkcionuoja 172 mokytojų tobulinimosi institutų bibliotekos¹¹.

Bendra darbo su mokytojais kryptis sieja MTI bibliotekas ir liaudies švietimo skyrių metodinius kabinetus. Metodiniai kabinetai turi savo bibliotekas, nors ne visur jos pakankamai sutvarkytos ir įformintos. Glaudžius ryšius su metodinių kabinetų ir mokyklų bibliotekomis palaiko mūsų respublikos Mokytojų tobulinimosi instituto biblioteka¹². Tipiniai MTI bibliotekų nuostatai numato nuolatinės metodinės pagalbos teikimą liaudies švietimo skyrių metodinių kabinetų bibliotekoms.

Sistemingos paramos iš stambių pedagoginių bibliotekų reikalauja liaudies švietimo darbuotojų namų pedagoginės bibliotekos. Šios profsąjunginės bibliotekos turi universalius fondus, tačiau pirmenybę teikia pedagoginės literatūros kaupimui ir propagavimui.

Dabartiniu metu sustiprėjo pedagoginių ir mokyklų bibliotekų ryšiai. Nuo 1975 m. šalies mokyklų bibliotekose kaupiami mokslinės-pedagoginės ir metodinės literatūros fondai. Mokyklos metodinė biblioteka funkcionuoja kaip sudėtinė mokyklos bibliotekos dalis, nors jos fondų dislokacijos ir panaudojimo klausimas galutinai neišspręstas. Būti-

ni konstruktyvūs mokyklos direktorių, metodinių ratielių vadovų ir mokyklos bibliotekininkų santykiai, padedantys metodinei bibliotekai tapti mokymo proceso efektyviniu talkininke.

Gilias tradicijas turi tarpžinybinis pedagoginių bibliotekų bendradarbiavimas, aprūpinant mokytojus literatūra TBA keliu. TBA ryšiai sieja visas šalies pedagogines bibliotekas. Regioninių šakinųjų TBA centrų funkcijas vykdo pedagoginių institutų bibliotekos, turinčios stambesnius specialios pedagoginės literatūros fondus ir pajėgiančios pakankamai patenkinti šakinio profilio užklausas¹³.

Nemažiau aktualu yra koordinuoti pedagoginių ir universalių (mokslinių bei masinių) bibliotekų veiklą. Mokytojams labai parankūs universalių bibliotekų fondai, kurių pagalba jie gali tenkinti tiek bendrus, tiek profesinius literatūros poreikius. Universaliai, ypač masinių, bibliotekų veikla labai reikšminga kaimuose ir nedideliuose miestuose, kur nėra pedagoginių bibliotekų.

Specialių ir universalių bibliotekų bendradarbiavimo svarba itin išryškėjo vykdant TSKP CK nutarimus „Dėl bibliotekų vaidmens didinimo komunistiškai auklėjant darbo žmones ir spartinant mokslinę-techninę pažangą“ (1974 m.) ir „Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo“ (1979 m.). Bibliotekų darbo koordinavimui gerinti buvo sudaryta Valstybinė tarpžinybinė bibliotekų komisija prie TSRS kultūros ministerijos ir analogiškos komisijos respublikose, rajonuose bei miestuose.

Efektyvus tarpžinybinis bendradarbiavimas, propaguojant pedagoginę literatūrą, pasireiškė susikūrus centralizuotai masinių bibliotekų sistemai. Koordinacinio darbo planavimo ir organizavimo

¹¹ Михайлова М. Н., Чулкина Г. В. Некоторые вопросы работы педагогических библиотек. — Советское библиотечное дело, 1975, № 1, с. 45.

¹² Respublikiniam mokytojų tobulinimosi institutui — 20 metų. — V., 1970, p. 27.

¹³ Отраслевая система МБА по педагогическим наукам и народному образованию. — М., 1978, с. 4.

klausimai atsispindi bibliotekinių spaudoje. Tarp jų aptariamas ir pedagoginių bei universalių bibliotekų bendradarbiavimas¹⁴.

Universalios, dažniausiai respublikinės, sričių, centrinės bibliotekos rengia ir leidžia bibliografines priemones mokytojui, rengia pedagogines literatūros parodas, „Mokytojo dienas“ Siam darbi bibliotekos panaudoja pedagoginių bibliotekų fondus, konsultuojasi su specialiu bibliotekų darbuotojais. Šiipn kai kurių pedagoginių bibliotekų fondai, materialinė bazė, etatai trukdo joms pačioms savarankiškai organizuoti efektyvią informacinę veiklą, be to, dar nesuformavo esminiai šių bibliotekų darbo su mokytojais pagrindai.

Kokybiškas mokytojų profesinis informavimas pedagoginėse bibliotekose priklauso ir nuo bendros bibliotekų bei mokslinės pedagoginės informacijos organų veiklos. Bendromis pastangomis sprendžiama mokytojų aprūpinimo mokslinė pedagogine informacija problema.

Mokslinės pedagoginės informacijos sistemą šalyje sudaro 1970 m. įkurtas šakinis mokslinės informacijos centras „Mokykla ir pedagogika“, turintis 29 informacinius poskyrius, iš jų 12 TSRS pedagogikos MA mokslinio tyrimo instituto ir 17 sąjunginių respublikų pedagogikos (mokyklų) mokslinio tyrimo institutuose¹⁵. Sąjunginių respublikų informacijos skyriai, sukurti prie pedagogikos MTI bibliotekų, atlieka respublikų mokslinės pedagoginės informacijos centrų vaidmenį.

Savarankiškų respublikinių pedagoginių bibliotekų ir mokslinės pedagoginės informacijos centrų bendradarbiavimas organizuojamas vieno informacinio

fondo ir informacinių-bibliografinių priemonių parengimo kryptimis.

Vieną pedagogikos informacinį fondą sudaro publikuotų ir nepublikuotų pedagogikos ir liaudies švietimo dokumentų bei jų paieškinių charakteristikų sistema, skirta saugojimui, paieškai ir informacijos išdavimui pagal formalius ir turinio požymius¹⁶. Mokslinės pedagoginės bibliotekos siekia geriau sukaupti publikuotą medžiagą. Einamasis fondo komplektavimas, komplektavimo teminių planų sudarymas vykdomas bendromis šakinių mokslinių bibliotekų ir informacinių organų pagėjomis. Metodinis vadovavimas, organizuojant ir panaudojant vieną informacinį fondą, priklauso šakiniam centrui ir TSRS valstybinei mokslinei pedagoginei K. Ušinskio bibliotekai.

Sąjunginis mokslinės pedagoginės informacijos centras leidžia bibliografinės, referatinės, apžvalginės ir ekspres informacijos leidinius. Jie rengiami padedant mokslinei pedagoginei K. Ušinskio bibliotekai. Leidinių tiražai nėra dideli, todėl ne visada pasiekia kiekvieną mokyklą ir mokytoją.

Efektyvesniam informacinių leidinių panaudojimui buvo parengti metodiniai nurodymai, kuriuose siūloma naudoti antros pakopos informacinį aprūpinimą. Kiekvienas mokytojas gauna informaciją ne tiesiogiai iš centro, bet per liaudies švietimo skyrius, mokytojų tobulinimosi institutus, miestų ir rajonų liaudies švietimo skyrių metodinius kabinetus, kurie, palaikydami ryšius su vidurinių mokyklų vadovybe, išaiškina mokytojų informacinių poreikių tematiką ir interesus¹⁷. Šiuo atveju metodinių kabinetų ir MTI bibliotekos gali įsitraukti į mokslinės pedagoginės informacijos

¹⁴ Нейман В. Проведено в практике. — Библиотекарь, 1975, № 10, с. 60—64.

¹⁵ Информационное обеспечение ученых как средство повышения эффективности педагогических исследований. — М., 1980, с. 32.

¹⁶ Иванова Г. В. Перспективы создания информационного банка по педагогическим наукам. — В кн.: Информационно-поисковые системы в педагогике. М., 1978, с. 18.

¹⁷ Рекомендации по использованию информационных материалов. — М., 1976, с. 16.

skleidimo darbą, atlikdamos tarpininko vaidmenį tarp informacijos centro ir mokytojo.

Sukurta mokslinės pedagoginės informacijos sistema teigiamai veikia pedagoginių bibliotekų informacinį funkcionavimą. TSRS kultūros ministerijos bibliotekų valdybos pirmininko V. Serovo nuomone, „nebūtina tęsti polemiką dėl bibliotekų ir informacijos organų bendrumo ir skirtumo. svarbiausia šiuo metu yra galutinai nustatyti bibliotekos ir informacijos organų veiklos specifiką, visapusiškai plėtoti informacinį visų rūšių bibliotekų darbą ir neatskirti bibliotekos nuo mokslo-techninės informacijos sistemos“¹⁸.

Paminėtos pedagoginių bibliotekų veiklos tendencijos nėra vienintelės. Jos atspindi tik kai kuriuos realius bibliotekų darbo su skaitytojais aspektus, atsižvelgiant į bibliotekų integracijos proceso šiuolaikinėmis sąlygomis esmę. Dabar labai svarbi yra šakinio (žinybinio) ir teritorinio (tarpžinybinio) principų vienybė organizuojant efektyvų šalies specialistų informacinį aprūpinimą¹⁹.

Apskritai galima konstatuoti, kad žinybinė metodinio vadovavimo ir metodi-

nės pagalbos, aprūpinant mokytojus pedagogine literatūra, sistema įteisingai praktiškai seniai susiformavusiu TSRS pedagoginių bibliotekų ryšius. Priimti nauji pedagoginių bibliotekų darbą reglamentuojantys dokumentai dar negarantuoja sėkmingo bibliotekų funkcionavimo, — pedagoginės bibliotekos turi nusistatyti tvirtą darbo su mokytojais orientaciją, parinkti kadrus, sukaupti reikalingus fondus ir parengti materialinę bazę. Lig šiol teoriškai nenagrinėtas pedagoginių bibliotekų tipologijos klausimas, nenustatyta šių bibliotekų darbo su pedagogais praktiškai specifika.

Visapusišką paramą, sprendžiant specialiu bibliotekų informacinio darbo problemas, teikia šalies universalios bibliotekos, mokslinės pedagoginės informacijos organai. Bendradarbiavimo ribos nuolat plečiasi. Tolesnio darbo partitės nagrinėjimas, galimų koordinacinių ryšių nustatymas reikalauja specialaus teorinio ir praktinio tyrinėjimo.

Vilniaus V. Kapsuko universitetas
Bibliotekininkystės katedra

[teikta 1982 m. balandžio mėn.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ БИБЛИОТЕК ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ УЧИТЕЛЕЙ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИЕЙ

ГРАЖИНА НАВИЦКАЙТЕ

Резюме

Важным достижением в системе народного образования явился переход к обязательному всеобщему среднему образованию. Он обусловил реформу содержания среднего общего образования, что вызвало дополнительные требования к учителю средней общеобразовательной школы.

Большую помощь учителю в самообразовании, в освоении новых идей и достижений пе-

дагогического мастерства оказывают библиотеки, особенно специальные педагогические.

Актуальной задачей для системы педагогических библиотек является содействие эффективному решению проблемы библиотечно-информационного обеспечения учителей по отраслевому-территориальному принципу. Выделяются три основные тенденции деятельности педагогических библиотек:

¹⁸ Серов В. В. Совершенствование системы библиотек в развитом социалистическом обществе. — М., 1981, с. 29.

¹⁹ Kartyšovas N. Integracija — mokslinių bibliotekų kompleksiško valdymo pagrindas. — Bibliotekų darbas, 1976, Nr. 11, p. 3—6.

1) ведомственное и межведомственное взаимодействие.

2) координация работы с библиотеками других систем.

3) поддерживание контактов с системой научно-педагогической информации.

ACTIVITIES OF PEDAGOGICAL LIBRARIES AS SOURCES OF PEDAGOGICAL INFORMATION

GRAZINA NAVICKAITE

Summary

Universal compulsory education is a significant achievement of Soviet cultural life. It has caused increased requirements for school teachers in the sphere of pedagogics and teaching efficiency.

Specialized pedagogical libraries as centres of pedagogical information are of great help for school teachers. Based on branch-residential principles they can be characterized as three-aspect units. First, their activities include coordination

and support of the branch information services by a central library with a more comprehensive collection of materials, by a technical services unit that coordinates selection acquisition, processing and delivery of materials. Second, they coordinate the cooperation of branch libraries and provide extension services. Third, they support and stimulate contacts with the scientific pedagogical information system.